

MEDIUM.SEZNAM.CZ

1. Hugo Haas: Hvězda první republiky se po válce stala věčným uprchlíkem

08.09.2024 medium.seznam.cz - Do hlubin společnosti

Odkaz na originál

Klíčová slova: divadla; Národního; ostravského

Hugo Haas je spojován s první republikou, bouřlivými večírky a milostnými aférkami. Málokdo však ví, jak smutný byl jeho život během emigrace. Naši zemi miloval, ale vrátit se mohl až po své smrti.

Článek

Hugo Haas byl za první republiky jedním z nejoblíbenějších herců u nás. Film i divadlo miloval a svou přítomností byl schopný bavit nejen své přátele nebo menší skupinky, ale i celé davy. V souvislosti s ním však mnoho lidí v podvědomí uvízly pouze milostné aféry a jeho láska k drogám. Bohužel, jeho život se po druhé světové válce proměnil z nekonečných večerů v barech na věčné utíkání a hledání svého místa v novém světě.

Hugo Haas se narodil v Brně v roce 1901 do rodiny židovského majitele obuvnického obchodu. Místo podnikání ho to vždy táhlo k umění a se svým bratrem studoval zpěv na brněnské konzervatoři. Tu dokončil roku 1920 a ihned získal angažmá v brněnském Národním divadle na dva roky.

Jeho talent a cit pro herectví byly ihned patrné a rychle si získával na popularitě. Z brněnského divadla zamířil do **ostravského** a zároveň do olomouckého **Národního divadla**, mezi nimiž přejížděl podle programu. V roce 1924 se dostal nejdříve do pražského Divadla komedie a následně do Vinohradského divadla.

Ve velkoměstě, jakým Praha byla, rychle získával na popularitě, hlavně díky svému šarmu, kterým dokázal bavit na každém večírku, kam ho mnoho osobností rádo zvalo. Během pití alkoholu a konzumace drog se mu dařilo rozšiřovat své portfolio kontaktů a stoupal ve veřejném mínění.

Původně byl vnímán jako komik, u kterého mnoho lidí mělo pocit, že by vážnější role nezvládl. To se však změnilo ve 30. letech, kdy ho jeho přítel Karel Čapek obsadil do role doktora Galéna ve svém díle Bílá nemoc a následně i do R.U.R. Jenže sláva nikdy netrvala věčně a kvůli židovskému původu se brzy stal nepohodlným.

Emigrace

V roce 1939 dostal výpověď z divadla a jeho svět se zhroutil. Míčky v apatii už pouze bloudil Prahou a zastavoval se u divadelních letáků, kde byl stále uvedený jako hvězda. Kromě ztráty zaměstnání se mu nedařilo ani v osobním životě. Jeho žena Bibi byla v sanatoriu po komplikovaném porodu.

Po okupaci ještě krátkou dobu pobýval v Československu a údajně spal oblečený a čekal, kdy si pro něj přijde gestapo. Vše se vyhrlo ve chvíli, kdy vešel do svého oblíbeného baru, kde na něj začal střílet příslušník SS a křičel na něj, že zde nejsou židé vítáni. Hugo se tedy rozhodl, že je nejvyšší čas si zachránit život.

Rodina však s odchodem váhala kvůli synovi Ivanovi, který měl žloutenku a panovala obava, že by náročnou cestu nepřežil. V dubnu 1939 se však manželé rozhodli, že syna opustí a nechají ho u Hugova bratra a odjedou do Francie. Ani zde však nebyli v bezpečí a odešli přes Lisabon do New Yorku.

V té době se mezi uprchlíky stíraly veškeré společenské rozdíly. Slavný a finančně zajištěný herec spolu se ženou prchal pouze se dvěma kufry, tak jako většina ostatních. Většinu svého majetku a bohatství nechal v protektorátu, i spolu se svou slávou, na kterou sedal pouze prach.

Jenže New York byl úplně jiný typ města než Praha nebo Brno. I když se zde znovu cítili šťastně a bezpečně, zároveň v záplavě mrakodrapů byli ztraceni. Haas neuměl anglicky, a proto ho jazyk musela učit jeho žena. I když se mluvit naučil dobře, mnohem raději trávil čas s ostatními uprchlíky, pro které hrál česká divadla.

To ho však nemohlo uživit, a proto se rozhodl stát režisérem. Jenže zpočátku jeho díla neměla příliš úspěch hlavně kvůli špatným dialogům, které měly nízkou úroveň kvůli jeho nedostatečné angličtině. Dostal proto možnost vyučovat na zdejší herecké konzervatoři.

I když následně několik jeho rolí mělo úspěch a objevil se zhruba ve 20 filmech v menších rolích, nikdy se z něj už nestala hvězda, jakou byl za první republiky. Jeho přátelé v USA ho popisovali jako věčného uprchlíka, který byl Čech jako poleno a nikdy neměl v

plánu zůstat v zámoří.

Život po válce

I když se po válce chtěl vrátit domů, příbuzní a přátelé ho od toho zrazovali, protože v té době se již nad naší zemí snášel stín komunismu. Haas nakonec uznal, že by nezvládl život v totalitě, protože byl zvyklý vše říkat otevřeně. Proto mu jeho příbuzní dopravili část majetku a také jeho syna Ivana.

Ten sice válku přežil, ale neměl tušení, že lidé, s nimiž vyrůstal, nebyli jeho rodiče, ale pouze strýc a teta. Naštěstí se s touto skutečností rychle smířil a Hugo se mu snažil vynahradit sedm let odloučení. V 50. letech dostala rodina občanství a vznikla tak produkční společnost Hugo Haas Corporation.

V jeho nových dílech se neustále opakoval motiv starého muže a mladé ženy. Stále více se utápěl v minulosti a i když Československo ještě několikrát navštívil, vždy to bylo pouze krátce a tajně. Kvůli těmto návštěvám se přestěhoval do Vídně, aby to měl blízko. Těžce ho zasáhl rok 1968 a okupace, protože část jeho rodiny pocházela z Ruska. Téhož roku usnul během vaření a udusil se kouřem, který zaplnil celý byt. Nyní je jeho tělo uloženo na brněnském židovském hřbitově.

Zdroje:

Hugo Haas, Emigrace, Hrob

URL | <https://medium.seznam.cz/clanek/do-hlubin-spolecnosti-hugo-hass-hvezda-prvni-republiky-se-po-valce-stala-vecnym-uprchlikem-84298>

[« zpět na začátek](#)